

Nieuwsbrief Rwanda Projecten

2012

Stichting
Multimodus

Rekening: ING 4737646
IBAN: NL35INGB0004737646
BIC: INGBNL2A

www.multimodus.nl
stichting.multimodus@gmail.com

Zo vanzelfsprekend of toch niet zomaar...

Wat een jaar mensen ....

De politiek die zich onmenswaardig opstelt tegenover vluchtelingen. Een miljard minder voor ontwikkelingshulp. Je schaamt je gewoon tegenover al die mensen in Afrika en andere noodlijdende continenten die nog steeds van onze hulp afhankelijk zijn.

Waar de grote hulporganisaties het moeilijk hebben zie je dat de kleine bezielende NGO's (**N**iet-**G**ouvernementele **O**rganisaties) al worstelend overeind blijven. Ze hebben de harten van veel Nederlanders gestolen omdat ze met heel weinig middelen tastbare resultaten boeken. Je ziet ook steeds meer dat ze hun krachten bundelen om kosten te besparen en kennis te delen. Samen sta je nu eenmaal sterker.....

Samen..... Bishyize Hamwe

Jan (Sobantu) Dros

Schoon drinkwater in Kagarama

Sinds 2010 zijn we bezig met een drinkwaterproject in het kleine bergdorpje Kagarama. Maar 15 kilometer van Gitarama, 2^e stad van Rwanda, en toch heel ver van de bewoonde wereld. Het 1500 inwoners tellende dorpje heeft een basisschool, kerkje, medische hulppost en binnenkort ook een bronwatertappunt in het dorp. Met behulp van verschillende sponsors en professionele hulp van een waterexpert hebben we een 2 kilometer afgelegen bronwatertappunt verlengt naar het dorp. Nu kan men zowel bij het oude tappunt als in het dorp schoon bronwater inslaan. Omdat het water in een grote uit

Nederland afkomstige bouw pakket watertank wordt verzameld is het mogelijk dat meerdere mensen tegelijkertijd water kunnen aftappen wat de wachttijden bij het tappunt aanzienlijk verkort.

Begin volgend jaar wordt de dispensary (medische voorpost) aangesloten op de watertank. Het water naar de dispensary wordt dan over een afstand van 150 meter zo'n 11 meter omhoog gepompt met behulp van een zonnepomp. De pomp wordt aangedreven met behulp van zonnepanelen en stroomaccu's. Een zeer functionele bijkomstigheid is dat we ook een laadpunt voor mobieltjes gaan aanleggen waarmee de dispensary ook nog inkomsten uit kan genereren.

'Wij willen er nu zo goed voor zorgen, dat we straks gewoon overbodig zijn'

De dispensary wordt hiermee het eerste gebouw in het dorp met stromend water uit een waterkraan en elektriciteitsvoorziening op zonne-energie.

Pastor Jozef is verantwoordelijk voor de uitvoering. Bernard is projectleider en bewaker van het budget. De werkzaamheden worden door de dorpsbewoners zelf uitgevoerd waarmee we één van onze doelstellingen hebben bereikt.... zo veel mogelijk lokale mensen betrekken bij het project om zo veel mogelijk armlastige medemensen financieel te laten meeprofiteren van het door Nederlanders geschonken geld.

Samenwerking met Stichting Water for Everyone

De realisatie van schoondrinkwater in Kagarama is een gezamenlijk project met Stichting Water for Everyone. Een groot deel van het succes van dit project is danken aan Leo Groendijk, bezielend voorman van deze stichting.

Zijn kennis op het gebied van watermanagement hebben enorm geholpen de juiste keuzes te maken tegen zo laag mogelijke kosten.

Via zijn stichting is € 6000,00 opgehaald voor het drinkwater project in Kagarama. Enkele citaten uit zijn Website www.waterforeveryone.nl

Leden van de PKN kerk van Westergeest, Triemen en Oudwoude hebben het afgelopen kerkseizoen keihard actie gevoerd voor het Rwanda project van Water for Everyone en daarmee € 3500 binnengehaald.

Afgelopen zomer hebben Jan Willem Dijk en Piet Mulder, onder begeleiding van Renze Bil, 24 uren achtereenvolgens gefietst in Oostenrijk als supersponsorfietstocht voor de stichting Water for Everyone. De prestatie heeft maar liefst € 2500 opgebracht!

Sara

Weet u het nog.....Sara.....de vroedvrouw in opleiding. Het gaat ontzettend goed met haar.

Ze heeft net een praktijkperiode doorlopen in Kigali de hoofdstad van Rwanda en begint al aardig in het vak te groeien.

We hebben er goed aan gedaan haar te ondersteunen. Afgelopen zomer hebben we haar nog ontmoet en je kunt je niet een dankbaarder mens voorstellen. Haar 2 kinderen groeien als kool en een nichtje past op de kinderen als ze naar haar opleiding moet.

Faustin haar man zit nog steeds in India en is bezig met zijn laatste studiejaar. Ook hij zal binnenkort terugkeren in het Bisdom om deze met zijn ervaring en kunde te versterken.

Sarah heeft van ons de e-mailadressen van haar sponsors gekregen. Zo kan ze deze persoonlijk op de hoogte houden van haar ontwikkelingen.

Likozo is onschuldig

U kent Likozo¹ waarschijnlijk nog niet.

Likozo zit onschuldig in de internationale gevangenis van Nyanza, gek genoeg gebouwd met Nederlandse ontwikkelingsgeld. Hij is het slachtoffer van de genocidewetgeving die het mogelijk maakt schuldige maar ook onschuldige Rwandezers zonder bescherming van internationale afspraken in de rechtsgang tot zeer lange gevangenisstraffen te veroordelen. Als je maar een beetje politiek "gevaarlijk" bent dan verzint men (het regime) wel een aanklacht. Je ziet het op dit moment ook gebeuren met de Rwandese oppositieleidster Victoire Ingabire die op bedenkelijke gronden 8 jaar gevangenisstraf heeft gekregen.

¹ In verband met zijn veiligheid wordt een pseudoniem gebruikt.

De vrouw van Likozo, **Sheshe**², heeft het heel zwaar. Niet alleen moet ze voor 5 kinderen zorgen maar ze is ook "besmet" verklaart, hetgeen betekent dat ze door de overheid wordt tegengewerkt, gedegradeerd is in haar baan en daardoor 2/3 van haar salaris heeft moeten inleveren.

De afstand tot haar man bedraagt meer dan 50 km en geld voor de bus heeft ze amper. Als het meezit kan ze één keer in de maand bij haar man langs om eten en wat geld te brengen. Na uren in de brandende zon te hebben gestaan mag ze 10 minuten met hem praten. Het geld moet ze afgeven aan medegevangenen die opdracht hebben om al het binnenkomende geld in te zamelen en op naam van de betreffende gevangene te registreren. Steevast blijft 20% aan de gevangenisstrijkstok hangen.

December vorig jaar werd ik door **Sheshe** benaderd om haar te helpen met de uitwerking van een plan. Een project meer. "Om in haar eigen onderhoud te kunnen voorzien en haar man vaker te kunnen bezoeken" vertelde ze en ze vroeg microkrediet voor de bouw een aantal winkeltjes. Ze had nog wat bouwgrond achter haar huisje en daar konden wel winkeltjes op gebouwd worden. Een winkel van Sinkel, eentje met levensmiddelen en één om te verhuren. Met de huur kon ze dan het krediet in 3 jaar tijd weer terugbetalen.

Ik heb in de tijd dat ik in Rwanda kom zeggen en schrijven 4 "lokale" mensen ontmoet met zo'n inzicht. **Sheshe** is er één van.

Samen hebben we naar haar projectplan gekeken. De zaakjes waren tot op de steen nauwkeurig uitgekend. Geen computeroverzicht, maar 2 velletjes uit een schoolschrift. Geweldig!

We zijn nu 10 maanden verder en de winkeltjes zijn bijna klaar. Alleen de stalen deuren en ramen ontbreken nog. De bouw staat nu even stil want ze had niet kunnen voorzien dat haar dochter moest trouwen. Er was een baby op komst en dan moet er in Rwanda getrouwd worden. Een deel van het krediet is daardoor noodgedwongen gebruikt voor de trouwerij.

Sheshe heeft wat extra "krediet" gevraagd. Niet alleen geld maar vooral ook begrip voor haar situatie en natuurlijk helpen we haar. We hebben haar uitstel gegeven voor het maandelijks terugbetalen van de lening. Door eerst het winkeltje af te maken dat ze wil verhuren kan ze inkomsten genereren om de rest van de verbouwing te financieren.

Health Center Gikomero

Vanaf het eerste uur (2008) hebben we de kliniek in Gikomero ondersteund in hun wens om opgenomen te worden in het ziekenfondsstelsel van de overheid. Daarvoor was nog wel een verbrandingsoven en een schoondrinkwatervoorziening nodig.

De verbrandingsoven, gesponsord door medewerkers van het MCL, is er gekomen. Evenals een grotendeels door de Lions Club Ooststellingwerf en het Stellingwerf College in Oosterwolde gesponsorde schoondrinkwatervoorziening.

Sinds augustus 2012 draait Health Center Gikomero als een gecertificeerd gezondheidscentrum. Financieel onafhankelijk doordat ze nu onder het ziekenfondsstelsel van de overheid vallen.

Zo'n 25.000 bewoners uit de omgeving hoeven nu een stuk minder ver te lopen voor medische hulp. Vooral hoogzwangere vrouwen hebben het nu een stuk makkelijker.

Ontzettend bedankt mensen voor alle steun en vertrouwen.

Samenwerking Friesland College

In juni van dit jaar zijn de laatste stagiaires van het Friesland College uitgezwaaid in Rwanda. Zij waren de laatste van een reeks van 3 stageperiodes van 3 maanden.

² In verband met haar en zijn veiligheid wordt ook hier een pseudoniem gebruikt.

Helaas ziet het Friesland College geen kans meer de stages in Rwanda te continueren. Een groot struikelblok is de begeleiding van de studenten. Er zijn geen leerkrachten die zomaar 3 maanden naar het buitenland kunnen. Aan de ene kant kunnen ze niet zomaar bij het Friesland College gemist worden. Aan de andere kant hebben eventuele gegadigden nu eenmaal financiële verplichtingen en is het zeer moeilijk daarvoor sponsoring te krijgen.

De samenwerking met het Friesland College is hierdoor helaas beëindigd.

In de 3 jaar dat we op dit gebied hebben samengewerkt zijn er heel wat succesvolle hulpprojecten afgerond. Naast schoolmeubilair voor een 4- tal basisscholen is de inrichting van een timmerwerkplaats in 2010 het meest in het oog springend. Een geweldig resultaat waar men in Rwanda enorm dankbaar voor is.

Gered Gereedschap

Ook dit jaar hebben we weer gebruik mogen maken van hun diensten. Zo'n 4000 stuks (3500 kilo) gereedschap zijn door de KLM naar Rwanda gevlogen. Geheel gratis verzorgd door Stichting Piloten zonder Grenzen. Koop Beiker en zijn mannen van Gered Gereedschap Wolvega hebben hiermee een ongelooflijke klus geklaard.

Namens de 3 scholen Vunga, Mpemba en Shyogwe, ontzettend bedankt.

Nieuwe uitdagingen

Second Chance

Een project van Jean Pierre Methode Rukundo, een Rwandese pastoor die op dit moment bezig is met de afronding van een masteropleiding bij Tyndale Theological Seminary in Amsterdam.

JP, zoals wij hem graag noemen, heeft zijn ouders verloren tijdens de Genocide in 1994 en dreigde op jonge leeftijd te ontsporen. Dat hij nu in gelegenheid is om ontspoorde medemensen een 2^e kans te geven is aan zijn grootmoeder te danken die zich toen over hem ontfermde en hem op het rechte pad hield.

Samen met Jan Postma uit Noard Burgum gaan we JP helpen een opvangcentrum op te zetten in zijn geboorteplaats Rohango. Afgelopen zomer is Jan Postma in Rwanda geweest en heeft daar samen met zijn collega's Sigrid Carels en Rinny de Boer een workshop "Basic communication skills" gegeven.

Er is nog een lange weg te gaan maar met vereende krachten gaan we dit zeker klaren.

Timmerwerkplaats Tanzania

In voorgaande nieuwsbrieven is een timmerwerkplaats dichtbij Moshi in Tanzania al aangekondigd. Het wachten is op krachtstroom op de locatie. Voor de lokale pastoor best wel een uitdaging omdat het elektriciteitsbedrijf monopolistisch gedrag vertoont en alleen via de politiek tot lagere kosten gedwongen kan worden.

We hebben al een zeecontainer waar we de houtbewerkingsmachines in kunnen verzamelen.

Samen is er veel mogelijk

Jullie hebben kunnen lezen waar een kleine stichting toe in staat is. Geen strijkstok, geen loze beloften, gewoon recht door zee. Samenwerking is onze kracht en maakt het mogelijk onze uitdagingen te realiseren.

De diverse geldschieters hebben vertrouwen in ons. We hopen dat u dat ook heeft.

Steun ons door het geven van een gift. Een gift dat aftrekbaar is van de belastingen omdat wij een erkende hulporganisatie zijn.

Hartelijk dank (Murakoze) voor uw steun en vertrouwen.

*Namens Stichting Multimodus
Jan (Sobantu) Dros*